

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótalajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Latinovits főispán vagy kormánybiztos?

Zombor, 1906. márc. 1.

Gyűlöljük a polémiát s ha az igazság elferdítésével nem kényszeritenének reá, hát bizony sohasem bocsájtkoznánk hirlapi polémiába. Elég sajnós, hogy nem élhetünk békében a magunk utján, hanem minduntalan kénytelenek vagyunk a szabadsajtó kirohanásaival szemben a szegény agyontiport igazságot védeni.

A bácsmegyei szövetszert ellenzék hivatalos közlönye fenti cím alatt legutóbb közölt cikkünkre nem látja be a tévedését, hanem folytatja a főispán ellen intézett támadását s most már valóban azt a látszatot kelti, hogy szándékosan az igazság rovására egyszerűen csak támad, mert ellenzéki hivatását ebben leli vagy mert valamely érdek vagy nem egészen lovagias szép érzés vezeti az értelmi szerzőt.

Bennünket csavarintással vádol a laptársunk, pedig egyenesen az igazságot irtuk le; ellenben laptársunk a mostani cikkében a főispáni állás lényegének magyarázásában olyant csavarintott, hogy minden ember, akiben egy

kis közjogi érzék van, hangos hahotára fakad. Azt magyarázza a laptársunk, hogy a főispáni állás politikai állás. Köszönjük az egész közönség nevében a szives felvilágosítást, bár ezt eddig is tudtuk. Ezután a felfedező ünnepélyes kijelentés után azt mondja a cikkíró, hogy a főispán, amíg állásában van, természetserüleg azonosítja magát a kormány rendelkezéseivel. Itt van a csavarintás, a közönség megtévesztése. Mert amit a laptársunk mond, az így általánosságban igaz. De elhallgatja azt a körülményt, amely a főispáni állás politikai jellegét ideiglenesen határozottan megszünteti. Ez a körülmény akkor áll be, ha az illető főispán önszántából beadja lemondását, mert a kormány politikájával nem akarja magát azonosítani. Ilyenkor, ha a kormány bármely indokból nem menti fel a főispánt, az megszűnik politikai missziót teljesíteni s csak adminisztrál. Semmi köze neki többé a kormány politikájához. Ilyen eset nem egy fordult már elő; elég gyakori eset volt; hogy a távozó főispán hosszabb ideig állásában maradt, annak dacára, hogy közte és a kor-

mány között a politikai harmonia nem volt meg.

A laptársunk magyarázatát ezzel az általános magyarázattal kiegészítjük.

Térjünk most át a konkrét esetre. Latinovits főispán kijelentette a két törvényhatóság előtt, hogy az állásáról való lemondását beadta; — kijelentette azt is, hogy csak addig marad állásában, amíg fel nem mentik vagy amíg tőle törvényteleniséget nem kívánnak; de azt is tudomására adatta a közönségnek, hogy további működése tisztán adminisztratív jellegű. A kormány eddig fel nem mentette. Az a kérdés tehát csak, hogy követett-e el törvényteleniséget, a rideg adminisztráció határait túllépte-e s a kormány politikáját szolgálta-e? Vegyük a kérdések közé a legutóbbi esetet, a gyülekezési jog korlátozását is? Adott-e a főispán utasítást, befolyásolta-e a tisztviselőket s ezen vagy más esetekben kívánt-e csak valamit is tőlük, ami azoknak lelkiismeretével vagy hazafias meggyőződésével ellenkezett? Tessék ezekre a kérdésekre konkrét esetek felsorolásával fe-

A „BÁCSKA“ TÁRCAJA.

Imádkozás.

Bágyadt szemével alkonyként
Azért néz vissza tán a nap,
Mert nem tud a tájjal betelni,
Hová sugári hulltanak . . .
Hová reggeltől estig én is
Naponta százszor gondolok:
Fáradt lelkem — már félig alva —
Utolszor is ott andalog.
Körüljáróm kis udvarunkat;
Minden fűszál mosolyg felém,
Csak vén eperfánk bús; gyümölcsét
A nyáron meg sem ízlelém;
Avult lombjáról könnyeképen,
Egy-két levélke rám pereg . . .
— Oh hogy minden picinyke lombját
Az Isten százszor áldja meg!
S ott bent, a kis csendes szobában
Templomi szent érzés hat át.
Lakóit csókkal sorra járom:

„Jó éjszakát, jó éjszakát!“

S hogy lelkemet ott éri álom

És imádkozni elfeled:

Imádság számba nézi Isten

S megért, meghallgat engemet.

Szabolcska Mihály.

Április 11-ike és 12-ike 1814-ben és 1860-ban.

A fontainebleau királyi palota keleti részének egyik szögletzobájában, magas ablakmélyedésében támaszkodik a december másodikának hőse és mélyen látszik elmerülve a szabad természet nézésében.

De nem így néz az, ki a természet örök ifjúságában gyönyörködik, nem így, aki a tavaszi madárdal zengzetének harmóniáját csodálja s nem ily kifejezése van annak a kényeztetnek, mely keblünket eltölti, mikor a szép kikelet éltető napjánál és azurkék egénél a mezők zöld bársonyát és a kertek lombjait újra éledni látjuk. Nem ily kifejezése van annak, kit a természet elhagyott, mert ő is elhagyta azt! De vajjon, mily gondolat bilincselheti le? Európa térképe lebeg

talán szemei előtt, melyet ujjáalakítani óhajt? Vagy nagyravágyásának véres áldozatait látja maga körül megjelenni, melyek világuralkodói büszke törekvéseiben erélyes gátat vetnek? Avagy nem lehet-e, hogy éppen jó angyala az, ki a megkezdett dráma háttérében a béke zászlaját lobogtatja s a hatalom bőségszaru-jából áldást szór a népekre és nagyságot nemzetére?

E kérdésekre feleljen az, ki a szivekben tud olvasni, mert e rejtélyes embert más ki nem ismerheti.

A multaknak valamely borus és megható emlékü napja s az ahhoz fűződő események láncolata, lehet, mely eleven lelkén átvonult és e kedélyállapotot előidézte.

Április 11-ike és a reakövetkező nap, történeti nap nagybátyja életéből s melyiket hagyta még eddig az unokaöcs figyelem nélkül, még azt az esetet sem véve ki, hogy az reá nézve szomorú emlékü lett volna is?

Már jókor reggel elhagyta Páriszt a Tuillériák mostani ura, egész csendben és ismeretlenül Fontaineblauban érkezve, átbarangolta a történeti nevezetességű termetet, egészen az említett szöglet-teremig, mely

lenni s akkor elismerjük mi is laptársunk igazát.

Laptársunk megfelel arra a kérdésünkre is, hogy mi jobb: Latinovits főispán-e vagy kormánybiztos? Neki ez teljesen mindegy! Köszönjük szépen! Ebből a nagy hazafiságból nem kérünk s nem kér belőle bizonyára a vármegye közönsége sem.

Gyermekeink védelme áldozat nélkül.

A múlt: az apáé. A jövő már a gyermeké. Az a jövő, melytől az ország istápolását várjuk. Nem hiába mondják az ország fiatalágát az ország oszlopának: rajtuk csügg minden lelkesedésünk, hennük van minden reménységünk. És méltán. Bármily pesszimizmussal nézzük is az ország állapotját, kell jönni a megváltásnak, mikor már nyakig vagyunk a bajban.

Reményeinket azonban nem szabad szétmálló homokra építeni. Vizsgáljuk meg, hogy az az alapot, melyre reményeink támaszkodnak, kibírja-e a vihart, szembe tud-e nézni a terheivel. Vajjon, ha az a közmondás: „lesz még rosszabbul is“ — beteljesedik, lesz-e olyan erős az ország ifjúsága, hogy kibírja azt a sok veszélyt, mely rajostul lepi meg a társadalmat?

Kivül az ablakot zörgeti a bőjtő szél. A természet-zsendítő szél süvöltése tetszhetik a költőnek: de nekem a szegényes házakban nyomorgó családokon megdöbben a szívem. Összefacsarodik a szívünk, ha arra gondolunk, hogy mikor odakünn süvít a szél, sok ember nem vesz meleg ételt magához, s fakó gyermekek tömegesen fekszenek az ágyakon — betegen. Itt is, amott is tizenként

temetnek ifju embereket és a hazai temetők telnek, egyre telnek.

Amíg a temetőben sírhelyet és a csákány a fagyos rögökben, apákanyák azon siránkoznak, hogy ujszülött jött megint a házhoz.

Borzasztó lelki üresség! Itt-ott a hazában már az egy gyermekrendszert áhitozzák a szülők. Szerencse, hogy a törvény még az anyahiénákra ráteszi a kezét, ha rút bűnük napfényre kerül.

Az is irgalmatlan csapás állami életünkre, hogy a hajók minden utazáskor megtelnek hazai kivándorlókkal. De azért a felületesség erősen hangoztatja, hogy jövőnk biztosított, nővünk erőben, fényben hatalomban.

Nagyobb városok a megmondhatóinak, hogy még a reménységre jogosított gyermekekben is mennyire pusztít a társadalmi élet ellenőrzésének hiánya. Ennél pongyolább, bűnösebb nemtörődomséggel nem igen találkozunk még a mi társadalmi életünk labirintjében sem.

Ki is fejtjük indokainkat. Megalkották a törvényt, hogy Magyarországon a 15 éven aluli gyermekek korcsmázása tilos. Nincs rá statisztika: hogy hány gyermeket mentenek meg az absztinenciának, de csak nyitott szem kell hozzá, hogy az ember meglássa, mennyire nem hajtják végre a papiros törvényt.

Városhelyeken siheder gyerekek a bűn fertőjében elveszhetnek a nélkül, hogy valaki törődne velük. A korcsmásosok annak adnak, aki fizet. Hogy honnan veszi a gyermek a pénzt, az az ő dolga. Egy bizonyos, hogy a gyermekek romlanak.

Budapesten egy-egy rendőri razzia alkalmával százával találunk notórius tolvajokat, akik megdöbbenő pszichológiai tanulmányt nyújthatnak a kriminológusoknak és pedagógusoknak. Az erkölcsi züllés, az erkölcsi rend megsértése, az elsatnyult test rémes látványa nem teszi a rendőri jelentés magvát, itt csak a szám, a név szerepel a társadalom nyilvánossága előtt; a lelki ok és következmény, az emberi sülyedés nem kerül szemünk elé.

Talán azért, hogy ne lássuk? Talán azért, hogy éles sebet ütne rajtunk e látvány? Dejszen tisztelt őrei a társadalmi rendnek, ez nem jól van így. Elő csak azokkal az okokkal és okozatokkal!

Lássuk őket. Nyissák fel vele a társadalom szemét, hogy mindenki lássa. Ha konganak a vészharangok, akkor mindenki siet védgátat emelni a bűszár ellen. Ha nem kongatják, nem törődik vele senki.

Vagy talán a társadalom fekélyeivel törődik, ha nem is látja? Hát akkor miért engedik meg, hogy rosszírú házakba bebocsássonak gyerekeket is? Miért van egyes helyeken, mint nálunk is, hogy iskolák közelében korcsma s a mellett bűntanya van? A Basa-utcán járó iskolás gyermekek nem egyszer láthatnak, hallhatnak olyasmit, ami éppen nem alkalmas lelkük tisztaságának megóvására.

Szomorú állapot ez nagyon. Szinte reszket a toll az ember kezében, mikor azokra a bűnökre gondol, melyeket gyermekek követnek el. Az sem rend, mert nem lehet az egészség követelménye s nem lehet a szabadságnak helyes értelmezése, hogy faluhelyeken már minden engedély nélkül korcsmák-

1814. április 11-én és 12-én néma tanuja volt egy kebelrázó eseménynek.

Itt a még most is szolgáló régi támlásszékek egyikébe bevetvén magát, családi könyvében lapozgatott egész amaz említett végzeteljes napokig.

E könyvben pedig az említett napokra következő történet volt az utókor számára feljegyezve:

Április 11-ike volt 1814-ben, mikor a nagy Napoleon császár, nem mint rendesen 7 és 8 óra közt hagyta el ágyát s azt a szigorú parancsot adta, hogy e napon senkit se bocsássonak elibe.

A szigorú rendhez szokott komornyik nem kevésbé csodálkozott, hogy ura az öltözködés alatt sem elő nem olvasat — mint azt rendesen mindennap tenni szokta — sem ügyeit nem végzi, sem pedig teáját meg nem issza, hanem valamiben igen el látszott mélyedve lenni; s csak az egyszerű öltözés bevégezte után, mintegy feleszmélve, gyorsan egy pohár Chambertint kért, egészen eltérőleg az erre rendes, meghatározott órától. Arkifejezésén — mondja a komornyik — a hideg számítás volt olvasható és egé-

szen hasonlított ahhoz, mely öt válságos percekben oly igen jellemző. De mégis hiányzott abból ez alkalommal az az uralkodási vágy, mely őt nagygyá, dicsővé és nevezetessé tette s mely végre bukását idézte elő. Oly megmagyarázhatlan valami volt kifejezésében, hogy azt lehetett gondolni, a szíve szakadt meg.

Napoleon elővette papirjait és azokat vizsgálva, egész estig egyedül maradt. Ekkor Viencza herceget hívatta s az estét 11 óráig vele töltötte, azután visszavonult.

Mély csend volt a fontainebleau palotában, habár lakóit még nem fogta is el az édes álom. És e halálcsendet csak a palotán kívül felállított idegen örök zaja szakította olykor-olykor félbe, kik Európa foglyát őrizték s e zajba néha-néha a távolabbi örök idegenszerű kiáltásainak visszhangja vegyült csak.

Napoleon egy órakor felébredt s ismét a hercegért küldött. Mikor az belépett, azt mondta neki, hogy menjen a szomszéd terembe és hozza el azt a tárcát, melyben a császárné arcképe és levelei vannak.

— Vegye azokat magához — mondá — s írja le.

E szavakkal átadta saját értékes kis arcképét. Bámulva teljesítette a herceg mind-ezeket s az íráshoz leülve, császára szokott folyékonyágával, nemes és tiszta nyelven mondotta toll alá akarátát, mikor egyszerre ijesztő jelenség szakította félbe, mely Viencza herceget borzasztó félelembe ejtette s ez még növekedett, mikor a császár karját görcsösen megragadta, mondván:

— Már kezdődik. Maradjon kérem, ha barátom. Nem szabad gátolnia... Lételemnek véget kell vetni, életem már lepörgött. Egyedül ön ismeri változhatlan alapnézeteimet és nem marad más mód... de a halálos küzdelemnek is csak ön lehet tanuja.

Ezután hallgatott. A császárnak különben lángoló szemei most mintogy sötét fáttyollal bevonva látszottak és a fájdalmas halálos küzdelem egyre tartott, mely borzalommal hatott a nézőre.

A rövid halálszerű álom után jéghideg verejték ütött ki rajta és egész tagjain hatalmas rángatást szenvedett. E borzasztó jelenet még kétszer ismétlődött, mire erős hányás következett.

ban rendezik a síheder gyermekek számára a farsangi multságokat. Arról meg ne is beszéljünk, hány serdületlen gyermek néz ott a kancsó fenekére és hall ott trágár szavakat.

Az volna a legigazibb embervédelem, ha legalább azokat megóvnók, kik ifjonta vidáman és egészségben növekednek, ép testtel és ép elmével adnók át őket az életnek, mert meguszni az élet folyamát úgy is olyan nehéz lesz hova-tova, hogy bizony-bizony nagy izom- és lelki erő kell hozzá.

Vármegyénk selyemtenyésztése.

A magyar kir. földmívelésügyi miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelő-sége testes füzetben számol be Bács-Bodrog vármegye selyemtenyésztéséről és selyemfonó iparának állapotáról az 1905. évben.

Lassu, de fokozatos fejlődés képét mutatja a jelentés közigazdaságunk eme nagy figyelmet érdemlő ágában. A selyemtenyésztés oly foglalkozás, mely aránylag kevés munkával jár s a kevés munkát bő jövedelemmel jutalmazza. Oly foglalkozás, mely rövid időre szorítkozik s olyankor történik, amikor népünk fő foglalkozása, a mezei munka nagyrészt szünetel. Oly foglalkozás, mely azoknak ad könnyű munkát, akik terhes munkára nem valók: gyermekeknek és öregeknek.

A jelentésből csak a következő főbb összefoglaló adatokat vesszük ki.

Az egész országban az 1905. esztendőben közel 3000 községben több mint 100 ezer család foglalkozott selyemtenyésztéssel. Termeltek kerek számban 2 millió kgr. selyemgubót 3 és 1/2 millió korona értékben. A selyem földolgozásával foglalkozók keresete 1 millió 700 ezer korona volt.

Ez adatokból vármegyénkre a következő részletek esnek:

128 községben több mint 30 ezer család foglalkozott selyemtenyésztéssel. Fél millió kgr. gubót termeltek több mint egy millió

korona értékben. Az újvidéki selyemfonó gyárban a munkásoknak 122 ezer korona keresetük volt.

Utcákon, köztereken és különösen az utak mentén lombzedésre alkalmas szederfa volt vármegyénkben 198.561 drb. Az 1905. évben ültetett szederfák száma 37 ezer. A tönkrement szederfáké ugyanezen évben több 22 ezernél. Megdöbbentő nagy szám! S e hasznos fák többnyire áldatlan kezek áldozatai. Ez adat a legszigorubb hatósági intézkedést kívánja.

Járásonként a következő adatok mutatják selyemtenyésztésünknek 1905. évi állapotát:

Ujvidéki járás	4000	termelő	88	kgr.	gubót	termelt	156	ezer	korona	értékben.
Kulai j.	2500	term.	62	ezer	kgr.	109	ezer	K		
Palánkai j.	3000	"	60	"	"	108	"	"	"	"
Zsabyai j.	3000	"	57	"	"	99	"	"	"	"
Titeli j.	3000	"	54	"	"	98	"	"	"	"
B.-almási j.	2800	"	41	"	"	71	"	"	"	"
Hódsági j.	2500	"	41	"	"	70	"	"	"	"
Zombori j.	2000	"	35	"	"	59	"	"	"	"
Obecsei j.	1800	"	32	"	"	54	"	"	"	"
Bajai j.	1500	"	32	"	"	58	"	"	"	"
Topolyai j.	1200	"	28	"	"	50	"	"	"	"
Apatini j.	1100	"	21	"	"	37	"	"	"	"
Zentai j.	1300	"	20	"	"	33	"	"	"	"
Városok. Baja:	97	term.	1300	kgr.	2300	K				
Szabadka:	210	"	3400	"	6000	"				
Ujvidék:	65	"	1100	"	1800	"				
Zenta:	180	"	3440	"	5600	"				

A Zombor városra vonatkozó beszédes adatokat szószerint közöljük.

Zombor városban 1905. évben a szokásos csonkítás után közterületeken és közutak mellett 3823 darab lombzedésre alkalmas szederfa állt rendelkezésére a selyemtenyésztőknek. Esett egy selyemtenyésztőre átlag 5 darab. A magántulajdonban lévő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 650 selyemtenyésztő 13,535 kgr. gubót termelt és 24,742 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 38 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 120 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 339,776 koronát fizettünk ki a városban.

Szederfaállománya: Az országos selyem-

tenyésztési felügyelőség kiosztott részint a városnak, részint a városban lakó magánfeleknek 1905-ben 300 darab kiültetésre alkalmas szederfát, 1100 darab 2—3 éves szederfa-csemetét. Működése óta pedig kiosztott a városban 803 darab kiültetésre alkalmas szederfát, 73540 darab 2—3 éves szederfa-csemetét.

Kiültettek közterekre és közutak mellé sok díszfát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember éppen a szederfának. Ez évben tönkrement 209 darab szederfa. A faiskolának állapota: szederfa nincs benne.

Zombor városban a selyemtenyésztők száma 592-ről 650-re emelkedett. Az átlagos kereset 42 koronáról 38 koronára szállt le. A legmagasabb keresetet, 120 kor. 46 fillért Sztovancsev Pája kapta. E városban a szegényebb lakosság örömet foglalkozik selyemtenyésztéssel és azok száma még emelhető lenne, de a jelenlegi szederfa-állomány mellett nem kivihető, mert egy tenyésztőre csak 5 darab szederfa jutott. Felhívjuk a városi hatóság becses figyelmét arra, hogy a városban a szegényebb néposztály az idén 24742 koronát, a selyemtenyésztés megkezdése óta pedig 339.776 koronát kapott gubók ára fejében. Ez elég jelentékeny összeg, és érdemes ezen jövedelem fentartásáról, illetve magasabbra emeléséről gondoskodni. Mentől nagyobb a város, annál több vagyontalan lakos van abban és ezek megélhetéséről gondoskodni legalább is célszerű dolog. Melegen kérjük a városi hatóságot, legyen kegyes a szegény nép jövedelmének szaporítása céljából a város szederfa állományát emelni. Sziveskedjenek a külvárosok azon utcáit, hol a szegényebb osztály lakik, szederfával befásítani és ez által lehetővé tenni a szép virágzásban levő selyemtenyésztés tovább fejlesztését. Az idén nem ültettek ki szederfát és elpusztult 209 darab. Ily módon a selyemtenyésztés veszélyeztetve leend. Nagyon kérjük a hatóságot, hogy a kiültetett szederfák épességét őriztesse erre hivatott közegeivel, mert a fák melletti karókat, amelyeket az országos selyemtenyésztési felügyelőség ingyen ad, rendszeren ellopják, ha arra kellő felvigyázat nem gyakoroltatik, ennek lehet tulajdonítani azt is,

Az élet és halál közötti kegyetlen küzdelem tovább tartott fél óránál, minek végétével halk és remegő hangon mondá a császár:

— Mindhiába, nem kellek a halálnak! — s megengedte a hercegnek, hogy komornyika által az orvost hívassa. De a herceg az orvoson kívül e szomorú eseményt még Bertrand marsallal, Turenne gróffal is közölte, kik azonnal részvételleljesen siettek a császárhoz.

Oly erős volt a megrázkódtatás, mit e nagy férfi szenvedett, hogy másnap nem volt képes tizenegy óra előtt ágyát elhagyni, hogy Macdonald tábornagygyal végezessen. Hasztalan igyekezett kísérleteket tenni, lábait felmondták szolgálatukat s Napoleon boszankodva vette észre erőlködésének hasztalanságát. De mégis győzött a halál felett e rendkívüli férfi természete és nagy lelke, teljes jellemével ismét uralkodni tudott szerencsétlenségén.

A mérget, mit Napoleon bevett, Cabanis találta fel, a forradalom legdühösebb korszakában, hogy azáltal magát és barátját a nyilvános kivégzés gyalázatától megmentse. Az

oroszoszági gyászos hadjárat óta folyton magával hordta, de nem gondolta, hogy akkor fogja használni, amikor fontainebleau királyi palotája — saját tragédiájának történetévé válik.

Mi lehetett oka, hogy e roppant méregnek nem volt a megkívánt hatása? Nem tudni.

Idáig olvasott az unokaöcs, III. Napoleon. És ez ember, ki nem remegett, midőn arról volt szó, hogy egy ország vagy világ-rész politikáját fel kell forgatni; ez ember, ki nem tekintve a régi szokásokat és megvetve gyakran lelkiismeretét, ha az által anyagi és egyéni érdekeinek szolgálhatott, ki semmitől vissza nem rettenve, a legnagyobb könnyűséggel kezelte a világi, egyházi és jogi ügyeket: megborzadt, midőn ezt végigolvasta. Reszkette tette le a könyvet és hevesen ment az ablakhoz, hogy szorult keblének friss, üdítő levegőt nyujtson.

Ezen állásban komor gondolatokba elmerülten mutattuk őt be a már fentebb említett helyen.

Nagybátyja szomorú sorsa egészen le-

alázta őt s e rejtélyes ember zárkózott kedélyén jó szelleme vonulhatott át.

E percben meg volt törve büszkesége s közönséges gyarló embernek érezhette magát.

De éppen akkor jelenték az utána siető Thuvenel minisztert és azon pillanatban ismét a hatalmas, a büszke császár lett ő.

— Mi volt oly sürgős uram, hogy utánam jött? — kérdé a belépőt.

— Csak két protestáció sir.

— Protestációk? — örökre csak protestációk! — vajjon élesre vannak azok köszörülve?

— Tompák felség, mint szerzőik kardjai. Erre még inkább érezte a császár rendíthetlen uralkodói hatalmát s mialatt arcán azon titokszerű kifejezés volt látható, melyből környezete gyakran nagy, benső megindulást gyanit, mondá:

— Uram, ön ma vendégem lesz, hanem — és itt egész vidámsággal kiáltott a szolgálattelvő tiszthez:

— Monsieur retour aux Tuileries! Vissza a Tuilériákba.

hogy az idén farongálás esete is fordult elő. Megnyugvásunkra szolgált, hogy a tetteseket 10 és 15 koronára megbüntették. Ez alkalommal a törvényhatóságot is felkérjük arra, hogy a törvényhatósági utak befásítása iránt gondoskodni sziveskedjék. Az idén tenyésztés ideje alatt a lombszedés hatóságilag nem lett ellenőrizve. Nagyon kérjük a városi hatóságot, hogy jövőre a lombszedés rendszeres ellenőrzését legyes szives elrendelni, mert csak így lehet elejét venni a lombpazarlás és a farongálásnak s annak, hogy a tenyésztők a szabad lombszedésben egyesek által nem gátoltatnak.

H i r e k .

Királyi kitüntetés. A szabadkai 86. gyalogezred állományának egyik derék altisztje magas kitüntetésben részesült. — Őfelsége a király Goldmann Bernát I. osztályú számvivő altisztnek sok évi kötelességű szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Szabad Lyceum. Jövő vasárnap a szabad lyceumban azé a szent ügyé a szó, melyre lapunk is nem egy cikkben hívta fel a hatóság s a társadalom figyelmét s melyről mai lapunk más helyén is bővebben foglalkozunk: a gyermekvédelem. Örvendünk, hogy a szabad lyceum a nemzetmegváltó mozgalomnak ugyszólván a kezdet kezdetén megadta a szót s még inkább örvendünk, hogy a magyar társadalom ez önműntő akciójának szószólójául a gyermekvédelem egyik legbuzgóbb apostolát, az Országos Gyermekvédelmi Liga ügyvezető igazgatóját, dr. Karsai Sándor urat nyerte meg. A szabad lyceum fényes bizonyosságát szolgáltatta ezzel, hogy kiváló érteke van nemcsak kulturális, hanem szociális szükségleteink iránt is. Most társadalmunkon a sor megmutatni, hogy a szabad lyceum ez irányu törekvését is eleven érdeklődésével s a társadalommentő munkára kész vállalkozásával honorálni képes. Bizton bizunk, hogy társadalmunkban ezuttal sem fogunk csalatkozni. Mennyire a kezdetén ismerkedik meg közönségünk e nagyfonságú mozgalommal, mutatja az a körülmény, hogy az Országos Gyermekvédő Liga is csak a múlt vasárnap alakult meg. Az alakuló közgyűlés az Országos Iparegyesület dísztermében folyt le báró Edelsheim-Gyulay Lipót elnöklése alatt. A közgyűlésen a főváros előkelő társadalmának színe-java jelen volt és nagy érdeklődést tanúsított a nemes ügy iránt. Miután az elnök kifejtette a liga célját és hivatását, dr. Karsay Sándor, a gyermekvédelem ismert apostola felolvasta az alapszabályokat, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A gyűlés végén Ruffly Pál miniszteri tanácsos, a gyermekmenhelyek felügyelője, lelkes beszéddel ajánlotta báró Edelsheim-Gyulay Lipót élethossziglani megválasztását az elnöki tisztségre, valamint dr. Karsay Sándort az igazgatói állásra, amit a gyűlés egyhangulag és örömmel elfogadott. Igazgatókul megválasztottak Bókay János, Glück Frigyes, dr. Kemény Ferenc, dr. Kallka László, Ormódy Vilmos, dr. Berend Miklós, Radics István, Ruffly Pál miniszteri tanácsos, Schober Béla, dr. Szilágyi Arthur Károly és báró Herzog Mór Lipót. Végül még felhatalmazást kért az elnök, hogy a megválasztott kétszáz választmányi tagot később kiegészítthesse az igazgatóság új választásokkal s miután megválasztották az ötven tagu díszelnökséget, a gyűlést az elnök bezárta.

A rendőrfelügyelők mozgalma.

A járási rendőrfelügyelők helyzetének javítása ügyében ifj. Vojnits István alispán április hónapban értekezletet fog összehívni.

Közgyűlés. A „Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület” igazgató-választmánya folyó évi március hó 8-án délelőtt 9 órakor a bajai-uton levő egyesületi helyiségben gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A fogyasztási és értékesítő-szövetkezet megalakítása. 3. A múlt évi zárószámadások előterjesztése. 4. Egyesületi otthon létesítése. 5. A folyó évben jelentkezett új tagok felvétele. 6. Folyó ügyek. 7. Esetleges indítványok.

Kiházasítási ösztöndíj. Zombor szab. kir. város polgármestere, mint a Stein Johanna (Hanni) féle kiházasítási alapítvány bizottságának elnöke a fenti alapítvány jövedelméből egy 400 koronányi kiházasítási segélyre pályázatot hirdet. Fenti segélyre kizárólag izraelita vallásu, vagyonatlan s erkölcsi tekintetben kifogástalan, jegyben járó zombori hajadonok pályázhatnak. A pályázati kérvények a polgármesternél f. évi március hó 25-éig nyújtandók be.

Március 15-ike Zomborban. Nagy nemzeti ünnepünket az idén is készülni megünnepelni városunk hazafias polgársága. Ünnepet ülnek az iskolák is. Az előkészületek folynak. Közlebb már részletes tudósítást közlünk.

Az iparos dalárda mulatsága. Február hó 27-én hushagyó kedden zajlott le a zombori iparos dalára farsangi mulatsága. Kedély és vidámság dolgában egy magaslaton állt ez az eddigiekkel, egyszóval pompásan sikerült. A mulatságot a Csitaonica (Gáspár-féle) földszinti sörcsarnokban tartották meg, amely alaposan szüknek bizonyult, mert emberember hátán tolongott. A hagyományokhoz híven a program több bohókás számot tartalmazott.

A bácskai komlótermelés. A Bácskai Komlótermelők Egyesülete most számol be múlt évi munkásságáról. Az egy év óta fennálló egyesület nyomban megalakulása után Petrőcön, a komlótermelés középpontjában komló hetivásárokat rendszeresített s megfelelő tarifakedvezményeket eszközölt ki. A termelőkkel rendszeresen tudatta az ár-alakulásokat. A szakismeretek terjesztésére három községben u. n. sétáló tanfolyamokat rendezett. A bácskai komló megismertetése végett 10 mintával résztvett a berlini kiállításon s azokat vegyileg megvizsgáltatta. Ily módon sikerült a bácskai komlónak külföldön is jó hírnevet biztosítani. Buzgólkodása folytán ma Bácskában több mint 1000 holdon termelnek komlót, ami az ország komlóskertjeinek nagyobb részét teszi ki. A jelenleg beültetett terület máris fedezi a szükségletet. Jövő évben 7—8000 métermázsa komlótermelésre lehet számítani. Gondoskodott az egyesület mesterséges szárítókról s az értékesítés fejlesztéséről. A bácskai komló 60 százalékat saázi, 15 százalékat nürnbergi és bambergi kereskedők vitték el, csupán 25 százalékat vette meg egy hazai kereskedő, aki a folyó évben az angliai kivitel megteremtésére fog vállalkozni. A hazai sörgyárosok még ma is tartózkodnak a vételtől, holott a külföldiek elismerik a bácskai komló jó minőségét.

Szabad Lyceum. Folyó hó 4-én, vasárnap délután 5 órakor a városháza nagyszobájában dr. Karsai Sándor miniszteri fogalmazó, az Országos Gyermekvédelmi Liga ügyvezető-igazgatója tart előadást. Az előadás tárgya: A gyermekvédelem. Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jegyek nem adatnak ki.

Adományok a V. H. O. Sz. járára. A vidéki hírlapírók országos szövet-

sége, mely egy évtized óta a vidéki hírlapírók érdekeinek sikeres szolgálata mellett, beteg és állás nélküli hírlapírók gyámolítására tekintélyes összeget fordított, a nagyközönség jóindulatából szép és magaslatos hivatásu segélyalapját mind nagyobb mértékben gyarapítja. A szövetség szegedi központjához újabban a következő adományok érkeztek: az Országos Iparegyesület cukorka és csokoládégyártási szakosztálya 100 kor., az aradi polgári takarékpénztár 50 kor., a szegedi takarékpénztár 25 kor., a szegedi kereskedelmi és iparbank 25 kor., a hevesmegyei hitelbank r. t. (Eger) 15 korona.

Alakuló közgyűlés. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő-szövetkezete folyó évi március hó 8-án délelőtt 10 órakor a bajai-uton levő egyesületi helyiségben alakuló közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az alapszabálytervezet tárgyalása. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

Csöd. A zombori kir. törvényszék Fischer Samuné szül. Brada Teréz zombori lakos ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztosul dr. Markovity Lajos törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Bruck Ármín, helyettesévé dr. Turányi Zsigmond zombori ügyvédek nevezettek ki.

Nincs Igazság. A dr. Pataj Sándor szerkesztésében megjelenő Igazság című havi folyóirat márciusi száma a nyomdák munkások sztrájkja miatt a rendes időben nem jelenhetett meg. A szerkesztő ez uton kéri az előfizetőket szives türelemre. Az Igazság csak késik, de el nem marad!

Árlejtést hirdet Zombor város tanácsa a városi kórház részére az 1906. évre szükséges gyapot és kötőszerek szállítására. Az árlejtés f. évi március 6-án délelőtt 10 órakor a városháza kis tanácstermében tartatik meg. A kötőszerek az árlejtés jóváhagyásától számított 30 nap alatt beszállítandók, bánatpénz fejében 100 (egyszáz) korona teendő le.

Felülfizetések. A zombori iparos dalárda által f. évi február hó 27-én rendezett dalestély alkalmával felülfizettek: Konyovits Antal, Falcione Lajos 5—5 korona, dr. Bruck Jenő, Szondy Mátyás, Goldstein Albert, Falcione László, Lallosevits Gyurica, Butkovits József 2—2 kor., dr. Aszt Vince, Rüll József, Farkas Gyula, N. N., Hermady Lajos, Heindlhofer Róbert, Dénes László, Raits István, Hoffmann István, Zsulyevits Mihály, Herczog testvérek, Polzovits Dömjén, Gyuresik Mátyás, Raab Károly, ifj. Gergurov Dániel, Polzovits testvérek, Schüller Ignác, Karsay Elemér 1—1 korona, Jaits Novák 60 fillér. Fogadják a nemeslelkű adakozók ezuton is a dalárda halás köszönetét.

Telefonbeszélgetések gyorsítása. A Budapestén átmenő interurban beszélgetések gyorsabb lebonyolítása és ezek sorrendjének szabályozása érdekében egyelőre csak kísérletképpen elrendeltetett, hogy 1906. évi február hó 1-től kezdve a helyközi forgalomba bevont összes távbeszélő hivatalok az olyan beszélgetések részére, amelyek Budapestén tul fekvő helyekre szólnak s mint ilyenek csakis Budapestén át, az ottani távbeszélő központ közvetítésével bonyolíthatók le, az összeköttetést olyan esetekben, amikor az e célra igénybeveendő áramkörök Budapest közlése szerint lefoglaltságuk miatt nem állnak azonnal rendelkezésre — Budapesttől ne 5—5 percenként szorgalmazzák, hanem várják be az illető órának negyvenedik percét és akkor az összeköttetés megadását újból kéri Budapesttől, mely erre az összeköttetést azonnal megadhatja, minthogy az igénybeveendő áramkörök 10 óra 40 perctől 60 percig kizárólag az ilyen átmenő beszélgetések lebonyolítására lesznek fentartva. A közönség érdekében élethelétetett ezen újítás főcélja az, hogy a Budapestén átmenő beszélgetések ezentul legkésőbb 1 óra belül mindenkor lebonyolíthatók legyenek.

Értesítés. A kaszinói dalárda karmestere Marschall Béla p. ü. számellenőr ezuton kéri fel a dalárda működő tagjait, hogy a jövő hétfőn megkezdődő énekgyakorló órákon megjelenni sziveskedjenek és pedig I. tenor hétfőn, II. tenor kedden, I. bass szerdán, II. bass csütörtökön. Összpróba mindenkor pénteken.

Postagyakornok-jelöltek felvétele. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter pályázatot irt ki 80 posta-, távirtda- és távbeszélő gyakornoki állásra. Feltétel: középiskolai érettségi, vagy megfelelő képesítés, 18. életév betöltése, testi alkalmatosság. A pályázati kérvények március hó 15-ig nyújtandók be a polgármester vagy járási főszolgabíró útján a posta- és távirtda vezérigazgatóság-hoz. Akiknek kérvényét elfogadják, április 1-én foglalják el mint gyakornokjelöltek állásaikat, szeptember 1-én pedig a tanfolyam hallgatására Budapestre mennek. Mint gyakornokjelöltek 2 kor. napidíjban részesülnek és pedig a tanfolyamon töltött év alatt is.

A kulai dalárda mult hó 26-án tartotta meg jelmez-estélyét, amely fényesen sikerült. Jelmezben és dominóban jelentek meg Berkovits Rezsőné, dr. Deák Béláné, dr. Holländer Dávidné, Horváth Erzsike, Löbl Irma, Rémai Antalné, Rémai Magda és Irmuska, Váry Endréné. A mulatság hajnali pirkadáskor ért véget.

Értesítés. Nis szerb városnak bevonása a magyar—szerb távbeszélő-forgalomba. (10991.) A magyar—szerb távbeszélő-forgalomban Szerbia részéről újabban Nis város is részt vesz. A 3 pernyi időtartamban megállapított egyszerű beszélgetés díja: Budapest, Baja, Szabadka, Szeged, Ujvidék, Zenta és Zombor városok és az említett szerb város közötti forgalomban 2 kor. 50 fillér. Zimony és Nis közötti forgalomban pedig 1 kor. 50 fill.

A szerelem halottja. Szabó Julis, dunapataji származású eselédleány nagyon szerelmes volt egy szabadkai vasutasba. Jobban féltette szerelmének, boldogságának tárgyát, mint a személvilágát. Nem is volt panasza, nem is volt oka gyanura. Vasárnap délután szerelmére gondolva, gyanutlanul sétált a Kossuth-utcában. De a boldogságát kinos látvány zavarta meg. Megpillantotta, hogy imádottja más leánnyal karonfogva sétál. Rettenetes elkeseredésében és féltékenységében lemondott az életről. Egész éjszaka tépelődött az öngyilkosság gondolatával, míg nem mult hó 26-án 7 és 8 óra között marólugot ivott, mire kinos jajgatással összeesett. A szerencsétlen leányt a mentők a Mária Valéria kórházba szállították.

Gyógyviz. Óbecsén a főtéren ártézi kutat furtak, amelyből kitünő gyógyvizet kaptak. Ámde, mert ivásra nem kellemes, új kutat furattak a vasúthoz vezető utcán. A napokban itt is siker koronázta a furók munkáját, ámde teljesen ugyanolyan lugos, kénes és égő gázzal feltörő, tehát vegyi összetételeiben gyógyvizet kaptak, mint a főtéri. Most az alsóvárosban próbálnak furatni, hátha ott isható ártézi vizre találnak.

Lövöldöző legény. M. hó 18-án Hajzon Béla koresmájában mulatás közben Rác Antal topolyai legény szurkálni akart, de ebbeli szándékában a rendőrség őt megakadályozta és a koresmából eltávolította. Rác bosszút akart állani ezért a rendőrségen s hazaszaladt revolverért s mikor a nagyvendéglő sarkához ért, ott állott a rendőrorjárat s Rác minden szó nélkül a rendőrökre fogta fegyverét s a ravaszt kétszer elcsattantotta, a revolver azonban szerencsére nem sült el. Rác erre futásnak eredt s a rendőrség üldözőbe vette, de Rác a gőzmalom utcába befutott s mikor a rendőrök az utca végéhez értek, Rác az utcából feljött, de a lövés szerencsére senkit sem talált. A rendőrök egyrésze egy másik utcán Rác elébe került s így sikerült őt ártalmatlanná tenni s tőle a fegyvert elvenni. De Rác még ezzel sem elégedett meg, hanem azután egy nagy késsel akarta a rendőröket megszurkálni, a rendőrök azonban őt lefűlve a községházára vitték s bezárták. Másnap átkísérték a járásbíróshoz.

Meglopott mulató. Jó kedvében volt farsang utolsó vasárnapján Peits Tukulác Márton sebesicsi lakos. Szabadkára ment vigadni. Mulató ember könnyen akad pajtásra. Ez történt mulatókkal is. Másnap azonban megbánta jókedvét, mikor annak a tudatára ébredt, hogy mulató pajtása 80 forintnyi készpénzét, csupa hálából, elidegenítette. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

A kabát. A P. N. tarka krónikusa közli ezt a jóízű apróságot:

Vasárnap délután beült egy köruti nagy kávéházba egy vidéki ur. Leült egy székre s kabátját a mellette levő székre tette.

Odanyargal a pincér:

— Kérem, bocsánat — de tilos a székeket ruhadarabokkal elfoglalni. Tessék a kabátot a fogastra akasztani, vagy a ruhatarba tenni.

— Fogja be a száját.

Kinos csönd. Aztán kinos szünet. A pincér elnyargal. Jön a kávé:

— Kérem, ma vasárnap van, kell a hely . . . kell minden szék!

A vidéki ur nem is felel erre. Magához inti a pincért és így szól:

— Pincér. Hozzon nekem egy fekete-kávét és — a kabát urnak egy üveg pezsgőt.

A kávé némán el. A pincér hozza a kávé, az uriember elé teszi, hozza a felbontott pezsgőt és a kabát elé teszi. Az uriember szép kényelmesen megissza a kávéját, rágyújt, lapot olvas, aztán csönget a poháron:

— Fizetek!

Jön a főpincér. A magyar diktál:

— Volt egy feketém, egy szivarom. És kabát urnak volt egy üveg pezsgője.

Kifizet mindent. Aztán odatol három krajcárt:

— Ezt a borraivalót én adom.

És külön odatol egy koronát:

— Ezt kabát ur adja.

Most csöndesen ül és várja a hatást, amit ez a snájdig ötlet csinált. A pincér csöndesen zsebrevégja a három krajcárt s meghajol:

— Köszönöm, nagyságos ur.

Majd zsebrevégja a koronát is és meghajol a kabát felé:

— Köszönöm, méltóságos ur . . .

Hogyan támad az étvágy?

Ezzel a kérdéssel már sokat foglalkoztak a tudósok, de egészen elfogadható feleletet nem adtak még rá. Appenheimer heidelsbergi tanár azt tartja, hogy az éhség érzetét a gyomor-nak bizonyos vérszegénysége idézi elő. Azért tűnik az étvágy, mihelyt a gyomor megtelik s az emésztés hatására erősebben áramlik a vér a gyomorhoz. Másrésztől az is világos, hogy akik vérkeringési zavarokban (például sorvadásban) szenvednek, üres gyomorral sem érznek étvágyat. Ilyenkor ugyanis a gyomor véredényeinek teltettsége áll elő. Ha a gyomor többé-kevésbé vérszegény, akkor az valamilyen ingert gyakorol bizonyos gyomoridegre, izgatja és mindazokat a jelenségeket létrehozza, amelyekkel az éhség érzete jár. Megállapították aztán azt az érdekes tény, hogy az az ideg, amely az éhség érzetét közvetíti, közös eredetű azokkal az idegekkel, amelyek a szájat és a nyelvet ellátják. Így érhető meg az is, hogy az inger, amely nyelvünket éri, például valami fűszer, az étvágyat növeli, sőt fölkeltheti, míg például a száj nyákhártyájának a betegsége, ami a nyelv izelő idegét zavarja, étvágyunkat teljesen megsemmisítheti. még ha a gyomor üres is és a táplálkozás szüksége meg is van.

Előfizetési felhívás. A kezelésnél teljesített 20 évi szolgálat oly kézikönyv szükségéről győzött meg, mely a „nagyközség és tanulóifjuság” szükségleteire alkalmas.

könnyen átpillantható formában, kitöltött mintákkal tartalmazza: A posta, távirtda, távbeszélő és postatakarékpénztár (cheque és clearing) főbb szabályait, kiegészítésül röviden a portomentesség és postaintézethez való alkalmaztatás útját és módját is. Szélgjegyzetekkel az áttekintést emeltem. Kartársi üdvözléssel kérem tekintetes czimet, hogy legközelebb Zomborban megjelenő ily általános érdeklő és közhasznú művemre előfizetőket gyűjteni kegyeskedjék! Kézikönyvem előfizetési ára, dús tartalma dacára, vászonkötésben csak 1 (Egy) korona 20 fillér, mely összeg jelen iv aláírásakor lefizetendő! Ezen összegből kérem példányonként költségeire 10 fillért levonni, további 10 fillért pedig utólag fogok a postaintézet jótékony czéljaira fordítani. Az előfizetési pénzeket 14 napon belül alanti czimemre beküldeni sziveskedjék, hogy a szükséges példányok iránt tájékozhasssam magam. Újólág kérem tek. czimet, hogy hathatós támogatásával kézikönyvem megjelenését lehetővé tenni méltóztassék; annál is inkább, mert szakirodalmunkban hézagot pótol és másrészt hivatalok, magánosok, intézetek, iparosok, kereskedők és általában bárki által csekély anyagi áldozattal megszerezhető és legjobb eredménnyel használható. Egyben tisztelettel közlöm, hogy művem Szalay Péter elnökgazgató ur öméltóságának lesz ajánlva, ki az ajánlást kegyesen elfogadta. Zombor, 1905. évi november hóban. Heisinger Antal, posta- és távirtda főtiszt. — Gyűjtőiv a legtöbb kereskedésben található.

„Antidol“ a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen, a szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az „Antidol“-t? amely nagyszerű hatásáért aranyéremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Zomborban: Tarczyay István és Temesváry József gyógyszerüzaraiban, valamint Németh Ignác városi gyógyszerüzarában, Szent-György-tér, telefon 71. 20—20

HIRDETÉSEK.

Szólóvessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxeraának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárcinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Cim:

Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok.

*—20

Telep: Alsó-Szegesd. Központi iroda: Felső-Szegesd.
Somogy megye.

170. szám. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zágrábi tek. kir. járásbíró-ság 1905. évi O. 3486/2. számú végzése következtében a zágrábi cognak és likörgyár javára Beck Manó zombori lakos ellen 31 korona és járulékaik erejéig 1906. évi január hó 15-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1785 kor. 85 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: butor, ágy, ruha és fehérnemű, vegyes kereskedelmi áruk és bolti szerelvények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1905. évi V. 1220/4. számú végzése folytán 31 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi október hó 12-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 18 korona 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére 1906. évi március hó 7. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. évi február hó 18-án.

Cservenka Lajos.
kir. bir. végrehajtó.

665./1906. szám.

Pályázat mérnöki munkálatokra.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságától nyert felhatalmazás folytán Bátmonostor község utcái és közterei szabályozására vonatkozó műszaki tervek elkészítésére ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázók ajánlataikat hivatalos helyiségben **folyó évi március hó 26-án délelőtt 10 órakor** szóval vagy írásban terjeszthetik elő.

Feltételekre nézve a délelőtti hivatalos órák alatt adok felvilágosítást.

Baja, 1906. évi február hó 24-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

110. szám.

1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. tek. kir. járásbíró-ság 1905. évi S. p. III. 2832/3. számú végzése következtében dr. Reik Ferenc budapesti ügyvéd által képviselt Klein Adolf és József budapesti cég javára Beck Manó zombori lakos ellen 285 kor. 85 fill. és járulékaik erejéig 1906. évi január hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1785 korona 54 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: butor, ágy, ruha és fehérnemű, vegyes keresk. áruk és bolti szerelvények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1906. évi V. 94/3. sz. végzése folytán 285 kor. 85 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 10. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 60 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére 1906. évi március hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. február hó 18-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Ritka alkalmi vétel!**Villanyos csillár kiállítás.**

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILAGÍTÁSI BEVEZETÉSEK
a legmesszebbmenő szavatolás mellett.**Petroleum és gázlámpák**

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50-42

Bámulatos olcsón!

Bámulatos olcsón!

Bámulatos olcsón!**Vasuti vendéglő eladás.**

Gádori vasuti állomásnál lévő vendéglőmet a hozzá tartozó szántófölddel és koremai felszereléssel együtt **szabad kézből eladom.**

Bővebbet **Frindeisz István** tulajdonosnál.

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Legszebb és legfrissebb
VIRÁGOK

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb

lakodalmi, névnapi, szinpadi csokrok,
a legimpozánsabb babér-, pálma- és virágkoszorúk,
valamint mindennemű

virágkosarak, asztal, valamint virágdiszek,
egyéb

legszebben és legjutányosabban üzletemben kaphatók.

NAETER LUJZA

cégtulajdonos:

SPLIHÁL KÁROLY

cs. és kir. udvari virágkereskedés.

13-4

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 7.

*

Vidéki megrendelések gondosan, pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Eladó 3-2

egy ruganyos és fedeles **utazó kocsi**, egy ruganyos **hajtó kocsi** és egy rugó nélküli **hajtó kocsi**. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 6 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség **rendelkezésére áll.**

Urak részére

mindennap délig, — szerda délelőtt kivételével — kedden, szerdán és szombaton délután is.

Hölgyek részére

hétfő és péntek délután, valamint szerdán d. e. 8 órától délig; diákok részére kedden délután.

Gőzfürdőjegy 1 kor.
Kádfürdőjegy 1 K 20 fill.
Diákjegy 40 fillér,
mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe. *—7
... Telefon a fürdőben.

119. szám. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 1906 évi 288., 289. és 290. számú végzése következtében dr. Gábor Izidor és dr. Gombos Ignác zombori ügyvédek által képviselt Herzog testvérek és Lederer Leó zombori cégek javára ifj. Mihályi János és neje, ugy id. Mihályi János zombori lakosok ellen 2400 kor. és járulékaik erejéig 1906. évi január hó 15. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2540 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, ruha és fehérnemű, zongora és fegyver nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1906. évi V. 80/2. sz. végzése folytán 2400 korona tökekötvelés, ennek részösszege esedékessége napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 306 korona 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesek lakásán — ifj. Mihályi János és neje lakásán megkezdendő — leendő eszközölésére 1906. évi március hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni

Zomborban, 1906. évi február hó 21. én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

A G R A R I A

KERJEN

MINDEN

GAZDA

az **AGRARIA-tól**

ÁRJEJYZÉKET
gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről. **==**

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
Levélcím:
AGRARIA
Budapest, Váci-ut 2. 52-11

A G R A R I A

Egy teljesen jókarban levő **FEDELES HINTÓ** eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbid 26.— K.
Legjobb minőségű római szemcsés carbid 30.— K.

Árak 100 kg. tiszta súlyért, tehát esomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes esomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvétel ellenében, pénztári engedmény és minden levonas nélkül.

Szállítunk legkötünőbb rendszerű **acetylenkészülékeket** és teljes **acetylen-világítási berendezéseket** is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52-15

BUDAPEST, V., Váci-körut 26/a.

Pályázati hirdetmény.

A monostorszeg—apatini ármentesítő és belvízszabályozó társulat egy, a „Monostorszeg—kupuszinai lecsapoló érdekeltég” részére építendő 60 lóerős szivó gázmotor elhelyezésére szolgáló szivattyutelep alapozási és felépítményi munkálataira pályázatot hirdet. A tervek Apatinban a társulati irodában betekintethetők, ahol a közelebbi értesítések is kaphatók. Pályázati határidő **1906. évi március hó 10.**

Apatin, 1906. február hó.

Az igazgatóság.

Eladó.

Elköltözés miatt többrendű **butor, ágynemű és ruhane-műek**, továbbá **konyhaberendezés** és más háztartási cikkek jutányos áron eladók. — Bővebbet Bajai-ut 6. sz. alatt.

3-3

2-1

Ház és földeladás.

Néhai özv. Csernyus Istvánné hagyatékát képező a belváros Kistemplom-utcai 5. sz. **HÁZ** és a nemesmiliticsi határban levő mintegy 92 holdnyi **szántó-föld** — gazdasági épületekkel — eladó.

Értesítést ad **Krizmanits Imre**, Zomborban.

6-4

Egy **IRNOK**, **ki a jegyzői teendőkben jártassággal bír és szépírással rendelkezik, . . .**

azonnal 3-3

alkalmazást nyerhet.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A torontálmegyei Magyar-szentmihály községben . . . Nagybecskerek város szomszédságában, egy kb. **450 holdas birtok hosszabb időre bérbeadandó.**

Felvilágosítással szolgál **dr. Anna Ernő ügyvéd Nagybecskereken.**

3-3

Eladó komlódugvány.

A GRÓF ZICHY JÁNOS-fele lánghi uradalom 47 kat. holdján e tavaszon kitezmelendő erőteljes, Saazból és Auschából évek óta sikerrel honosított komlódugvány eladó.

Ezer drb 16 korona.

Hazai és külföldi szakemberek által finomnak elismert fajta, termését a sörgyárosok szívesen veszik, kiállításokon kitüntetésekert nyert.

A fehérmegyei sikról az Alföldre plantálva jól honosul s termése bővebb lesz.

Megkeresések **HALMI NÁNDOR** uradalmi intézőhöz, **Csász**, u. p. **Soponya** (Fehérmegye) intézőndők.

12-9

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCAI FIÓKJA

Alaptőke 15,000.000 kor. BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 18. Tartalék 2,225.000 kor.

Sürgőnycim: Nádorutcai Hazabank. Telefonszám: 86-01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor **junius 5., október 5., február 5.**

300.000

600.000

300.000

koronás főnyeremények.

40.000 és 20.000, 50.000 és 20.000, 40.000 és 20.000

koronás nyeremények kerülnek sorsolásra.

Egy évi nyeremények összege:

1,571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy okvetlenül kisorsoltatik.

A nyeremények főösszege:

32,221.300 korona,

a törlesztési huzások főösszege:

36,938.750 korona

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhuzásokon való játék csak a vételár **kamataiba** kerül, mert a **legkisebb** nyeremény és a törlesztéses huzásnál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke **jóval több**, mint a sorsjegyek **mai ára**.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény **az összes nyereményhuzásokon végig** — tehát 70 éven át — játszik, e szerint **többször is sorsolható nyereménnyel**.

A nyeremény-kötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a **nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület** összes vagyonával külön is kezekedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) **készpénzfizetésre** a mindenkor **pontos napi árfolyamon** darabonként 20 korona foglalót kikötve. A sorsjegyekre kívánatra **igen jutányos feltételek mellett** megfelelő **előleget** nyújtunk.

b) **az 1883. XXXI. t. c. értelmében kiállított részlet-ívekre**

3-1

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. március hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az áron **árfolyamemelkedés esetén sem változtat.**

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletívet, melynek alapján a vevő **azonnal** megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) **KÉSZPÉNZFIZETÉSRE: MEGRENDELÉSI JEGY:**

b) **RÉSZLETIVRE:**

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen . . . darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületi nyereménykötvényt küldeni. — Mai postával küldök Önöknek foglalólul darabonként 20 koronát, azaz összesen . . . koronát, míg a hátralékos összeget sziveskedjenek **utánválttal beszélni.** folyószámlán hitelezni.

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Megrendelek Önöknél a prospektusokban foglalt feltételek szerint az 1883: XXXI. t. c. értelmében kiállítandó részletre . . . darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt. A vételárát darabonként . . . koronás . . . havi részletben fogom törleszteni. Az első részletet összesen . . . kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme: